

РЕГЛАМЕНТ
ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА
НАЦИОНАЛНАТА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ЗА УЧЕБНАТА 2011/2012 ГОДИНА

I. Общи положения

II. Организиране и провеждане

III. Съдържание на олимпиадата

IV. Награди

V. Финансиране

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Националната олимпиада по *история и цивилизация* си поставя следните основни цели:

- Да стимулира и задълбочава интереса на учениците към историята;
- Да повишава равнището на знанията на учениците;
- Да развива творческите способности и логическото мислене на учениците и да създава условия за тяхната реализация;
- Да предоставя възможност за творческа индивидуална изява на учениците със задълбочени знания и практически умения в областта на историята;
- Да открива надарени деца с високо ниво на умения за обобщаване и осмисляне на историческото съдържание, заложено в учебните програми по *история и цивилизация*;
- Да стимулира участието на учениците в различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност;
- Да съдейства за формиране на уважение към културно-историческото наследство.

II. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ

Националната олимпиада по *история и цивилизация* се организира от Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) съвместно с Регионалните инспекторати по образованието (РИО), Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски” и училищата. Тя се осъществява в съответствие с дейностите по организиране и

провеждане на ученическите олимпиади, регламентирани със Заповед РД 09-1738/24.11.2011 г. на министъра на образованието, младежта и науката.

Олимпиадата по *история и цивилизация* се провежда в **три кръга** – общински, областен и национален. В първите два кръга имат право да участват ученици от V до XII клас. **До националния кръг на олимпиадата се допускат ученици от VII и XII клас.**

Участието на учениците със СОП в олимпиадата по *история и цивилизация* става по условията и реда на **външното оценяване**.

Графикът за провеждане на олимпиадата през учебната 2011/2012 г. се определя със заповед на министъра на образованието, младежта и науката.

Общинският кръг на Националната олимпиада по *история и цивилизация* се провежда до **6 януари 2012 г.**

Областният кръг на Националната олимпиада по *история и цивилизация* се провежда в един ден – на **24 февруари 2012 г.**

Националният кръг на олимпиадата се провежда на два етапа - на **28 и 29 април 2012 г., в град Шумен.**

Писменият изпит за всеки от провежданите кръгове е с времетраене:

- **три** астрономически часа за учениците от V до VII клас;
- **четири** астрономически часа за учениците от VIII до XII клас.

Проверката на знанията и уменията се извършва в **писмен** вид за всички кръгове.

Вторият етап от националния кръг представлява събеседване на допуснатите ученици с членовете на Националната комисия.

Писмените работи на учениците от VII и XII клас са анонимни.

Националната комисия се утвърждава със заповед на министъра на образованието, младежта и науката.

Националната комисия:

- Разработва регламент за организиране и провеждане на олимпиадата;
- Определя темите и тестовите задачи за областния и националния кръг;
- Съставя критериите за оценяване на областния и националния кръг;
- Извършва окончателното оценяване на участниците, предложени от областните комисии за национален кръг;
- Представя в МОМН **окончателен протокол** за класираните за националния кръг ученици и техните резултати в срок **не по-късно от 10 работни дни** преди датата на националния кръг;

- Оценява знанията, уменията и компетентностите на участниците в националния кръг, като проверява писмените работи на участниците в първия етап и провежда събеседване с участниците, допуснати до втория етап на националния кръг;
- Представя за утвърждаване в МОМН протоколи, включващи имената, селището, училището, класа и окончателните резултати на участниците **в срок до 10 работни дни** след провеждането на националния кръг.

Работата на Националната комисия се контролира от експерта по *история и цивилизация* в МОМН.

ОБЩИНСКИ КРЪГ (до 06.01.2012 г.)

Общинският кръг на олимпиадата се организира и провежда съгласно дейностите в раздел II, т. 1 на Приложение № 1 за организирането и провеждането на ученическите олимпиади, регламентирани със Заповед РД 09-1738/24.11.2011 г. на министъра на образованието, младежта и науката.

Изпитните варианти за общинския кръг се разработват на основата на учебните програми за задължителна и профилирана подготовка за съответните класове под ръководството на експерта по *ОНГО* в РИО с участието на учители по *история и цивилизация*.

Форматът за общинския кръг може да се различава от областния, като задължителни са:

- **задачите със свободен отговор за хронология, понятия, работа с текст, изображение и карта;**
- **задачата за създаване на писмен текст със съответстващия ѝ брой точки – 25 т. за V-VII клас и 30 т. за VIII-XII клас;**
- **максималният общ брой точки – 100.**

За участие в областния кръг се допускат ученици, които са получили не по-малко от **75 точки**.

Изпитните варианти от общинския кръг, заедно със справка за броя на явилите се ученици, се изпращат в **10-дневен срок от провеждането му** на електронната поща на експерта по *история и цивилизация* в МОМН и представляват неразделна част от документацията на Националната олимпиада.

ОБЛАСТЕН КРЪГ (24.02.2012 г. - начало 9 часа)

За провеждане на областния кръг на олимпиадата **началникът на РИО** назначава със заповед областните комисии и определя градовете, училищата-домакини и квесторите.

Областните комисии са ангажирани с:

- организиране и провеждане на съответния кръг;
- проверка и оценка на писмените работи.

Областната комисия за организиране и провеждане на олимпиадата се председателства от експерт в РИО (или координатор – учител по *история и цивилизация*), като включва експерти, директори, учители, служители. Областната комисия по проверка и оценка на писмените работи се председателства от експерта по *ОНГО* в РИО (или координатор – учител по *история и цивилизация*). Не се допускат учители на ученици, чиито писмени работи се оценяват, да участват в засекретяването и разсекретяването.

Темите и тестовите задачи за областния кръг се определят от Националната комисия.

Максималният общ брой точки за всички класове е 100.

Изпитният вариант за учениците от **V до VII клас** включва:

- **30 тестови задачи, 10 от които с избираем и 20 със свободен отговор;**
- задача за създаване на писмен текст, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници, оценяван с **25 точки.**

Изпитният вариант за учениците от **VIII до XII клас** включва:

- **40 тестови задачи, 15 от които с избираем и 25 със свободен отговор;**
- задача за създаване на писмен текст, който не трябва да надвишава 3 ръкописни страници, оценяван с **30 точки.**

Вариантите за съставяне на писмен текст са:

- **анализ на исторически документи;**
- **анализ на изображения;**
- **отговор на исторически въпрос.**

На областния и националния кръг за всички участници ще бъде даден само един от тези три варианта.

Всяка писмена работа се проверява от двама проверители, членове на областната комисия. При проверката всеки проверител отбелязва броя на точките встрани на всяка задача, а след писмения текст записва рецензия, с която аргументира поставените точки.

За участие в националния кръг се предлагат ученици от **VII и XII клас**, които са получили не по-малко от **75 точки**.

Областната комисия изготвя в срок до **5 работни дни** от състезателния ден:

- протоколите за явилите се ученици и техните резултати;
- **протоколите за учениците от VII и XII клас**, предложени за участие в националния кръг, и техните резултати **само по фиктивни номера, като писмените работи не се разсекретяват**.

Началникът на РИО заверява двата протокола с подпис и печат, прилага към тях писмените работи на предложените за участие в националния кръг на олимпиадата (с прикрепен талон за засекретяване, използван на областния кръг) и в срок **до 6 работни дни** от състезателния ден ги изпраща в МОМН на адрес: 1000 София, бул. “Княз Дондуков” 2А **и по електронната поща** до експерта по *история и цивилизация* в дирекция ОПОС.

Националната комисия извършва окончателно оценяване на писмените работи на учениците, предложени за участие в националния кръг. В резултат на оценяването Националната комисия има право да:

- потвърди оценката, получена на областния кръг;
- постави нова оценка, която е окончателна.

Националната комисия **разсекретява само работите на учениците, класирани за национален кръг**, и представя в МОМН **окончателен протокол** за класираните за националния кръг ученици и техните резултати в срок **не по-късно от 10 работни дни** преди датата на националния кръг.

Протоколите за учениците, класирани за националния кръг на олимпиадата, се **публикуват на електронната страница** на Министерството на образованието, младежта и науката, в рубриката „Олимпиади и състезания”.

Неразсекретените писмени работи и малките пликчета с имената на учениците се връщат в съответния РИО. След получаване на неразсекретените писмени работи и малките пликчета с имената на некласираните ученици **областните комисии разсекретяват останалите писмени работи и обявяват резултатите на учениците**.

НАЦИОНАЛЕН КРЪГ (28-29.04.2012 г.)

Националният кръг се провежда на два етапа, в два последователни дни – на 28 и 29 април 2012 г., в град Шумен.

Класираните за националния кръг ученици се придружават от експерта по *ОНГО* и/или учител по *история и цивилизация*.

В срок до **18.04.2012** г. експертът по *ОНГО* в РИО (или координатор – учител по *история и цивилизация*) уведомява писмено учениците, определени да участват, както и техните учители и директори за мястото, часа и необходимите ученически пособия, разрешени за ползване.

Изпитните варианти за националния кръг се определят от Националната комисия.

ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ КРЪГ

За учениците от VII клас:

1. Първият етап от националния кръг представлява писмен изпит, който включва тестови задачи и задача за създаване на писмен текст съгласно изискванията на областния кръг.
2. До втория етап от националния кръг се допускат учениците с оценка не по-ниска от **отличен 5,50** на първия етап. Вторият етап представлява събеседване с членовете на Националната комисия, при което учениците защитават своите знания и показват историческа култура.

За учениците от XII клас:

1. Първият етап от националния кръг представлява писмен изпит, който включва тестови задачи и задача за създаване на писмен текст съгласно изискванията на областния кръг.
2. До втория етап се допускат учениците с оценка не по-ниска от **отличен 5,50** на първия етап. Вторият етап представлява събеседване с членовете на Националната комисия, при което учениците защитават своите знания и показват широка историческа култура.

Критерии за оценяване на писмените работи и представянето при събеседването:

- Познаване на историческите факти;
- Разбиране, точно обяснение и използване на понятията;
- Критично отношение към разнообразните исторически източници;
- Използване на хронологически и пространствени ориентири при обяснение на историческите събития, явления и процеси;
- Оценяване на дейността на историческите личности – държавници, политици, църковни, културни и стопански дейци;
- Изразяване на лично отношение към културно-историческите събития, явления и процеси;
- Точно и ясно формулиране на тезите;
- Логическа последователност на изложението;
- Подходящ и убедителен подбор на аргументите;
- Изчерпателни и задълбочени изводи и обобщения.

На първия етап Националната комисия поставя оценка:

- **отличен (6)** на учениците, получили от **90%** (включително) до **100%** от средния брой точки на първите трима;
- **отличен (5,75)** на учениците, получили от **85%** (включително) до **89%** (включително) от средния брой точки на първите трима;
- **отличен (5,50)** на учениците, получили от **75%** (включително) до **84%** (включително) от средния брой точки на първите трима.

На втория етап Националната комисия поставя оценки от **среден (3,00) до **отличен (6)** на основата на посочените по-горе критерии за оценяване.**

Крайната оценка на всеки участник е средноаритметична от оценките, получени на двата етапа.

Националната комисия изготвя:

- протокол за явилите се ученици и техните резултати;
- протокол за учениците, които са получили оценка **отличен (6,00)** и следва да бъдат удостоени със званието “**лауреат**” на олимпиадата.

III. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОЛИМПИАДАТА

Учебното съдържание, върху което се определят темите и тестовите задачи за учениците от V, VI, VII и VIII клас, е от учебните програми за задължителна подготовка по *история и цивилизация*. За учениците от IX, X, XI и XII клас те се формулират в съответствие с учебните програми за задължителна и профилирана подготовка по *история и цивилизация*.

За учениците в VII клас във всички видове училища темите и задачите за националния кръг се определят върху цялата учебна програма по история и цивилизация за VII клас за задължителна подготовка.

За учениците в XII клас във всички видове училища темите и задачите за националния кръг се определят върху цялата учебна програма по история и цивилизация за XI клас за задължителна и профилирана подготовка.

При подготовката си участниците в олимпиадата и техните учители да обърнат внимание на **очакваните резултати на ЯДРО IV и на специфичните методи и форми за оценяване, посочени в т. V на учебните програми по история и цивилизация.**

IV. НАГРАДИ

Участниците в **областния кръг** на Националната олимпиада по *история и цивилизация* с оценка не по-ниска от **отличен 5,50** получават сертификат за участие, издаден от РИО.

На учениците, получили оценка **отличен (6) от националния кръг** на олимпиадата и **завършващи средно образование през настоящата учебна година**, МОМН издава документ, удостоверяващ статута им на **лауреати** на Националната олимпиада съгласно §2 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България (приета с ПМС № 79 от 09.05.2000 г., обн., ДВ, бр. 40 от 2000 г.) и Наредба № 4/16.04.2003 г. за документите за системата на народната просвета, чл. 77, ал. 1, т. 2 и чл. 79 (обн., ДВ, бр. 41 от 08.05.2003 г.).

На учениците, получили оценка **отличен (от 5,50 до 6) от националния кръг** на олимпиадата и **завършващи средно образование през настоящата учебна година**, МОМН издава **служебна бележка**, която да послужи за приемането им във висши училища при решение на съответното висше училище.

Учениците от **VII клас** с оценка **отличен (от 5,50 до 6,00 включително)** от националния кръг на олимпиадата получават правото да участват в класирането в Националната гимназия за древни езици и култура „Константин Кирил Философ”, както и в други училища при решение на съответното училище. За целта МОМН изпраща протокол с имената и резултатите на класираните се ученици от националния кръг.

На учениците, класирали се на **първо, второ или трето място на националния кръг** на олимпиадата, МОМН връчва **индивидуални грамоти**, с които могат да кандидатстват за стипендия **съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.**

V. ФИНАНСИРАНЕ

МОМН осигурява финансово дейностите на Националната комисия, вкл. и командировъчните разходи на Националната комисия и на експерта от МОМН за националния кръг.

Финансовите средства за дейностите по организирането и провеждането на олимпиадата, с изключение на дейностите по т. 1 от раздел IV на Приложение № 1 за организирането и провеждането на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2011/2012 година, могат да се осигуряват от общини, министерства, юридически лица с нестопанска цел и други лица и организации.

Командировъчните разходи на учениците и техните ръководители са за сметка на изпращащата страна.